

Šestá zpráva o České republice [\[en\]](#) - [\[fr\]](#) - [\[cz\]](#)

Česká republika: je zapotřebí přijmout další opatření k integraci romských dětí do škol a k předcházení diskriminaci LGBTI osob

Štrasburk, 08.12.2020 - Evropská komise proti rasismu a nesnášenlivosti (ECRI) Rady Evropy ve své [zprávě](#) o České republice, která byla dnes zveřejněna, vyzývá orgány, aby přednostně zajistily ukončení všech forem segregace romských dětí ve školách a aby vypracovaly národní strategii pro určení oblastí diskriminace osob LGBTI.

ECRI vítá řadu pozitivních změn, jako je pokračující činnost veřejného ochránce práv při prosazování rovnosti a boji proti rasismu. Chválí také přeměnu areálu bývalého romského koncentračního tábora v Letech na dokumentační a informační centrum o genocidě Romů za druhé světové války. ECRI také vyzdvihuje slibné postupy v oblasti inkluzivního vzdělávání – například v základní škole v Trmicích (Ústí nad Labem) - a při podpoře obcí s cílem zlepšit situaci sociálně vyloučených lokalit, často obývaných Romy.

Zpráva však také poukazuje na nedostatky v několika oblastech. Orgány dosud nepřijaly národní strategii nebo akční plán pro řešení diskriminace a nesnášenlivosti vůči osobám LGBTI ani neprovedly žádný výzkum diskriminace, jíž jsou tyto osoby vystaveny. Přestože Česká republika v roce 2006 zavedla registrované partnerství osob stejného pohlaví, přetrvávají určité nerovnosti, jako jsou vdovecké důchody nebo příspěvky.

Dalším problémem je, že transgender osoby jsou povinny pro oficiální změnu svého jména podstoupit chirurgickou změnu pohlaví a sterilizaci, což je v rozporu s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva. ECRI doporučuje změnit ustanovení občanského zákoníku a zákona o zdravotních službách tak, aby byla sterilizace jako předběžná podmínka pro získání právního uznání ve zvoleném pohlaví zrušena.

Pro ECRI zůstávají problémem verbální projevy rasismu a nenávisti vůči LGBTI komunitě. Zpráva konstatuje, že Romové jsou i nadále oběťmi nenávisti, ale zdá se, že jako primární cíl rasismu byli nahrazeni muslimy a migranty. Nenávistné projevy obzvláště proti muslimům lze nyní pozorovat v politickém diskurzu, a to nejen v extremistických stranách. ECRI znepokojuje, že i na nejvyšší politické úrovni se objevují příklady veřejných nenávistných projevů jak proti muslimům, tak vůči Romům.

Pro řešení tohoto problému ECRI naléhavě vyzývá české orgány, aby všem, kdo zastávají veřejný úřad, důrazně doporučily odsuzovat projevy rasismu a nenávisti vůči LGBTI komunitě. Doporučuje rovněž změnit trestní zákoník tak, aby zařadil sexuální orientaci, genderovou identitu a pohlavní znaky výslovně jako motiv předpojatosti k pomluvě a podněcování k nenávisti.

Navzdory rostoucímu počtu nenávistných projevů vůči těmto menšinám je počet případů rasově motivovaného násilí v zemi poměrně nízký a ECRI vítá, že policie zaujala pevný postoj k prevenci protiromských protestů extremistických skupin v blízkosti míst s vysokou romskou populací.

Národní strategie integrace Romů realizovaná v letech 2014 až 2020 bude doplněna novou šestiletou strategií, která se v současné době připravuje s cílem zlepšit životní podmínky této menšiny. Mnoho Romů však stále žije v začarovaném kruhu nízkého vzdělání, omezujícího možnost uplatnění na pracovním trhu a bydlení v segregovaných lokalitách, což má zpravidla negativní dopad

i na přístup ke zdravotní péči a dalším sociálním službám. ECRI konstatuje, že úřady se nezabývají shromažďováním komplexních údajů o integraci Romů, což velmi ztěžuje hodnocení veškerých opatření.

ECRI je znepokojena tím, že romské děti jsou oproti těm neromským stále nepoměrně častěji označeny jako "postižené", a doporučuje výrazně snížit počet romských dětí zařazených do zvláštního vzdělávání. Zneklidňuje ji i to, že v některých základních školách bývá soustředěn velký podíl romských dětí, což výrazně brání jejich integraci. Jako pozitivní krok ECRI oceňuje zavedení povinného posledního roku předškolního vzdělávání pro všechny pětileté děti v roce 2017.

Ve [zprávě](#) ECRI rovněž vyzývá orgány, aby rozšířily mandát a pravomoci veřejného ochránce práv, aby pro kontakt a komunikaci se zranitelnými skupinami hledaly komunitní styčné osoby/úředníky, a aby najímaly více policistů z menšinového prostředí.

Zpráva, která obsahuje 16 doporučení, zohledňuje vývoj do 2. července 2020.

* * *

Evropská komise proti rasismu a nesnášenlivosti (ECRI) je samostatný orgán monitorující oblast lidských práv, zaměřený zejména na otázky související s bojem proti rasismu, diskriminaci (na základě "rasy", etnického/národnostního původu, barvy pleti, občanství, náboženství, jazyka, sexuální orientace a genderové identity), xenofobii, antisemitismu a nesnášenlivosti v Evropě; připravuje zprávy a vydává doporučení členským státům.

Press Contact: [Jaime Rodriguez](#), Spokesperson/Media Officer, tel. +33 6 89 99 50 42

Council of Europe, Media Assistance Unit
Tel. +33 (0)3 88 41 25 60 - www.coe.int - pressunit@coe.int